

5 Scrie cuvinte cu înțeles asemănător:

• țară

•

•

• brațe

•

•

• glorie

•

•

• tărie

•

•

6 Colorează cu aceeași culoare expresia și explicația potrivită.

• trecut mare

• mare viitor

• arme cu tărie

• viață în vecie

un viitor glorios, măreț

trecutul glorios de luptă

a dăinui în timp prin eroism, fapte mărețe

forță, puterea de a fi învingător

7 Completează cadranele, respectând cerințele date.

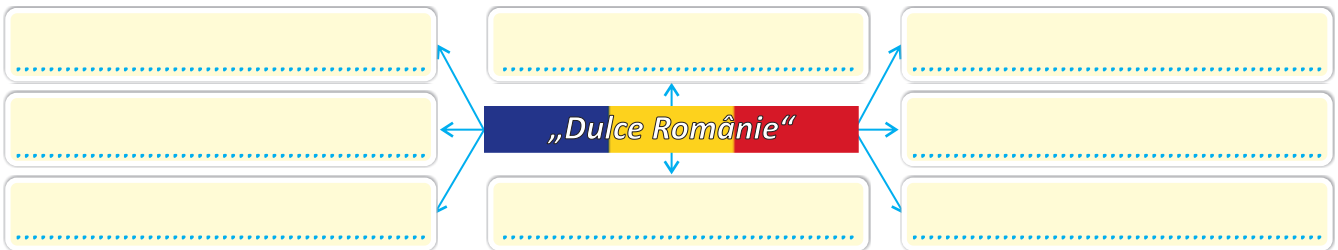
• Ce ai văzut citind poezia?

• Ce ai auzit citind poezia?

• Ce ai simțit citind poezia?

• Ce învățătură se desprinde din text?

8 Explică semnificația expresiei „dulce Românie“.

9 Autorul repetă cuvinte, expresii, versuri, pentru a întări o idee, un sentiment; exemplu: „țara mea“, „mare“.

Identifică în text exemple asemănătoare.

•

•

Se înalță până sus, la ceruri,
Cântecul ce vine din Ardeal
Glasurile de români răsună,
Sunt români veniți la Alba iar...
(Cântec patriotic)

- Care este semnificația Zilei de 1 Decembrie 1918?

•

- Ce sărbătorim, în fiecare an, la 1 Decembrie?

•

- 10 Comentează versurile:

Nu plânge, Maică Românie!

(fragment)

Nu plânge, Maică Românie,
Că am să mor neîmpărtășit!
Un glonț pornit spre pieptul tău,
Cu pieptul meu eu l-am oprit...

Nu plânge, Maică Românie,
Pentru dreptate noi pierim;
Copiii noștri peste veacuri
Onoare ne vor da, o știm!

- **Notă:** Poezia a fost găsită în ranița unui soldat mort în toamna anului 1918, pe Muntele Sorica, din Carpații de Curbură.

ROMÂNIA PRIN OCHII COPIILOR

- Ce înțelegi tu prin patriotism?

•

- Cu prilejul Zilei Naționale a României, adresează o urare românilor de pretutindeni.

•

ROMÂNI CARE AU SCHIMBAT LUMEA

File de portofoliu

- Selectează pe o fișă zece personalități care au schimbat lumea.

Exemple: *Emil Racoviță*, unul din cei nouăsprezece oameni care au cucerit Polul Sud; *Aurel Vlaicu*, pionier al aviației mondiale; *Traian Vuia*, primul om din lume care a reușit să se ridice de la sol cu un aparat de zbor mai greu decât aerul.

Eu sunt vestitul adjectiv,
Sârguincios și **inventiv**,
Mă recunoașteți, dragi copii,
Atâtea însușiri v-aduc în dar
în fiecare zi!...

ADJECTIVUL

Eu sunt un frate mic
și totdeauna trist,
Căci toți îmi zic:
Mai bine... nu exist!

- 1 Selectează adjectivele din prima strofă a poeziei „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie“, de Mihai Eminescu. Precizează genul și numărul fiecărui adjectiv.

- 2 Completează enunțurile date.

- Adjectivul poate fi la genul ,
..... sau
- Adjectivul se acordă în gen și număr
cu pe care îl determină.

- 3 Realizează acordul adjectivelor cu substantivele pe care le determină.

școală (frumos)	școlar (sârguincioasă)	calificativ (excelentă)

- 4 Analizează adjectivele din enunțul dat, potrivit modelului.

- Crizanteme parfumate, tufănele colorate aduc miresme dulci toamnei târzii.

Adjectivul	Substantivul pe care îl determină	Genul	Numărul
parfumate	crizanteme	feminin	plural

Și adjectivului îi place să se joace!

- Transformă substantivele date în adjective.

aur	→auriu.....
argint	→
trandafir	→
ploaie	→
frunză	→
blană	→

Adjective în... vorbe înțelepte

- Completează proverbele cu adjective.

Pisica zgârie rău!
Vorba mult aduce.
Buturuga răstoarnă carul
Omul vara cumpără sanie și iarna căruță.
Minciuna are picioare
Vorbă , treabă

5 Găsește adjective cu sens opus celor date mai jos.

sincer	ordonat	ascultător	cutezător	modest

6 Subliniază adjectivele din următoarele versuri:

„Cu părul nins, cu ochii mici
Și calzi de duioșie,
Aievea parc-o văd aici
Icoana firavei bunici
Din frageda-mi pruncie.“

(Ștefan Octavian Iosif – Bunica)

Fii avocatul unei părți de vorbire!

- Recitește versurile eliminând adjectivele.
- Ce observi? Argumentează!

CHIPUL ȚĂRII MELE

- Selectează expresii artistice din lectura suplimentară care conțin substantive însoțite de adjective referitoare la chipul țării.
- Redactează un text având titlul dat mai sus, în care să utilizezi expresiile selectate.
- Însoțește textul realizat pe o fișă de portofoliu cu imagini sugestive.

V-aduc în dar de peste zare
Adjective... fără asemănare!

LECTURA	AUTORUL	EXPRESII ARTISTICE

7 Completează schema recapitulativă a adjectivului.

ADJECTIVUL

Schema recapitulativă

1. Adjectivul arată însușiri ale,,
2. Adjectivul arată
 - însușiri fizice: formă, mărime,
 - însușiri sufletești:
3. Acordul
 - se acordă în gen și număr cu pe care îl determină.
 - unele adjective își schimbă numai după număr, nu și după
4. Adjectivul înfrumusețează și exprimarea orală și scrisă.

LUNA DĂ EXEMPLE

(fragmente – volumul **Semnul de iarbă**)

Silvia Kerim

– Văd că nu uiți poveștile mele!... Ce bine!

Luna face fapte bune... Oamenii ar trebui să ia exemplul de la ea. Luna dă exemple bune. Știi că tot ea a născocit și zăpada?

– Zăpada?! Zăpada pe care o vedem noi acum la fereastră? spuse Fetita neîncrezătoare.

– Da. Ascultă, rosti Bunica.

... La începuturi, pe Pământ nu era decât toamnă și vară. [...]. Într-o noapte de toamnă [...], Luna se plimba agale prin palatul ei de oglinzi [...]. Pământul își aruncă privirile în sus spre cer. Și-n oglinzile lunii își văzu chipul. Nu-i plăcu deloc cum arăta.

Ce-i drept, toamna îi dăruise castane lucioase [...], coșuri cu struguri aurii și mere de poveste, roșii și galbene, îi dăruise stupi de miere și nuci cu miez alb și dulce, îi dăruise brume argintii și ceață de creat mister, parfumul frunzișului ars prin curți și mireasma dulce-acrișoară a gutuilor cu puf, mări umbrite de zborul păsărilor călătoare, soarele blând și parcă trist. Și câte și mai câte nu-i dăruise toamna!... Dar tot ea îi veștejise iarba, coroana codrilor de aramă. Îi alunga cu vânturi reci fluturii și găzele și rândunelele. [...]. Florile sălbatice piereau încet, înghițite de noroaiele aduse de ploi.

Nici animalele nu-i mai înveseleau Pământului chipul. [...]. Iepurii și hârciogii și melcii se retrăgeau în scorburi [...]. Căprioarele nu se mai zăreau, bucurând cu goana lor cafenie, tremurătoare haina pădurii.

[...] Printre ploi și brume, Pământul rugă Luna să născocească ceva, ceva care să-i ușureze lungă și mohorâta așteptare până la sosirea glorioasei veri. [...].

– Bine [...]. Să mă uit prin cărți – cărțile ne învață o groază de lucruri! – spuse ea cu respect... Poate-mi vine vreo idee... [...]. Ai dreptate. [...]. Ești plin de frunze moarte și de greieri amorțiți de frig [...]. Ți-am născocit o învelitoare de zăpadă... De Ză-Pa-Dă! Privește!

De sub cojocelul alb și strălucitor, luna scoase o baghetă de sticlă. Dădu o dată, de două ori din bagheta fermecată. Se porni o ninsoare de toată frumusețea.

Cât ai clipi Pământul [...] se acoperi cu o hlamidă albă, curată. Copacii desfrunziți se prefăcură în prinți ai pădurii. Iarba veștedă se lăsă învăluită de puf alb și sclipitor, iar animalele din scorburi căzură în somn adânc [...].

[...]

– Vai, ce poveste frumoasă! spuse Fetița.

– Da, ninge și Pământul se făcea tot mai frumos. Alb și curat ca batistuțele tale.

– Născocind zăpada, am născocit iarna... iarna va aduce odată cu ea o mulțime de sărbători, de artificii, de pomi cu beteață și globuri lucitoare – vai de bieții brazi, ei nu știu ce-o să li se-ntâmpale, ce-o să mai bombăne neamul de brădet, pentru născocirea asta, vai de mine și de mine! Dar dacă așa mi-a ieșit mie născocirea asta, ce să fac? Mai ales că am pus câte ceva și din imaginația mea. [...]. Iarna îți va aduce sărbătorile de iarnă.

Pământul începea să simtă căldura unei mari bucurii.

– Și tot zăpada va aduce, ca pe un alai nevăzut, poveștile. Luna bătea din palme de bucurie, ca și cum ar fi inventat cea mai frumoasă jucărie din lume. (Și chiar așa și era!) Da, da: *Poveștile!* Poveștile cu iarnă, cu zăpadă, cu urși polari și sănii cu zurgălăi... [...].

– Stai puțin c-am amețit, recunosc Pământul.

– [...]. Și încă nu s-a terminat... [...]. Ei bine, după ce se va învechi învelitoarea asta... va trebui s-o fac să dispară. Așa că se va topi, pur și simplu. Se va topi, cum se topesc visele la ivirea zorilor ori zânele în unele povești cu zâne... Numai că, în urma zăpezii, tu, Pământule, vei fi mai frumos! Vei avea obraji acoperiți de ghiocei și vioarele... Vei avea muguri în copaci... iar apele tale vor fi limpezi, izbăvite de noroaie... Îți dăruiesc astfel primăvara!... Adică un anotimp care va fi adus pe aripa rândunecilor [...]. Vai de mine și de mine! Am obosit... mai spuse Luna. Am născocit prea multe daruri, se vaită ea, laudându-se, de fapt. Da, da. Am obosit de tot. Mă duc să mă culc [...].

Culcă-te și tu, Pământule. Acum e liniște. De câte ori va ninge, vei avea liniște, îți făgăduiesc. Hai, profită de învelitoarea ta miraculoasă și trage un pui de somn. O să-ți prindă bine. Curând va trebui să te trezești. Să-ntâmpini brazii împodobiți de sărbătoare, să primești cu nuci colindătorii și să o saluți pe ea, pe însăși Albă-ca-Zăpada. Era să uit! mai spuse Luna. Ea vine însoțită de cei șapte pitici voinici. Să-i cinstești cum se cuvine, ca pe cea mai frumoasă născocire a mea!

Luna dă exemple (fragmente din volumul *Semnul de iarbă*, Silvia Kerim, Editura Minerva, 2004)

